

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 3 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge tvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam poji, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Deležniki „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopis se ne vrača. — Upravištvu Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitivate za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratno oglašje primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaspre reklamacije so poštno proste.

Narodna stranka v pravi luči.

Teško je, o političnih strankah soditi takoj po njih nastanku ali kratkem obstoju. Tudi o Narodni stranki se da sedaj le toliko povedati, da jo je v življenje poklicalo samoljubje nje ustanovnikov in sovrastvo do duhovnikov. V Celju so nekateri mladi gospodje, skoraj sami bivši gojenci kn. šk. semenišča v Mariboru, ki se čutijo poklicane, nekaj veliko ulogo igrati v politiki. Take misli in želje niso pregrešne. Saj krvavo potrebujemo mladih čilih močij. Velik greh pa je nad slovenskim narodom, da so si ti gospodje ustanovili novo stranko z novim programom in edina točka tega programa je sovrastvo do duhovnikov. Tež stranki ni nič za obstoj slovenskega naroda, ampak sebičnost je rudeča nit, ki se vleče skozi vse nje dejanje in nehanje.

Ustanovniki te nove stranke poznajo slabost nevednega in nekega slovenskega ljudstva za nemščino. Da bi to ljudstvo za-se pridobila, bil je nje prvi bojni krik: „Več nemščine v ljudske (!) šole.“ Ali je to moralno? Ljudski voditelji niso za to tukaj, da se ljudstvu laskajo, da ga utrdijo v njegovih željah o nemogočem in nevarnem, ampak oni bi morali ljudstvu povedati resnico in ga podučiti, če ima kake napačne nazore. Tako so delali naši stari politiki in tako bi morala delati tudi prava Narodna stranka.

Tudi drugi bojni klic Narodne stranke, namreč „Kmet naj voli kmeta!“, priča o tem, kako nepoštena je v svojem delovanju. Če pogledamo seznam njenih bivših kandidatov za državni zbor, vidimo, da nobeden teh ni bil kmet v pravem smislu te besede, ampak eden je bil gostilničar, drugi mesar, tretji tovarnar, četrti občinski tajnik, peti veleposestnik in mešetar, šesti lesotrzec itd. Vsekako zanimivo pa je, da se Narodna stranka v teh dveh točkah popolnoma ujema s Stajercijanci. Saj pa tudi nahajamo v njenih vrstah ljudi, ki so kot Slovenci jako dvomljive vrednosti, kajti imajo svoje otroke v šoli za Nemce vpisane. Slovenstvo jim mrzi, pogovarjajo se izključno nemški. In če se vprašamo, kaj drži te različne elemente v Narodni stranki skupaj, odgovoriti moramo: Sovrastvo do duhovščine. In to je tretja točka, ki je Narodni stranki in ptujskemu „Stajercu“ skupna.

Ce prebiraš sedaj „Narodni List“ in celjsko „Domo vino“, našel boš, da sta ta dva lista glede slovenske duhovščine na istem stališču kot „Stajerc“, isto naziranje, ista pisava, isto svetohlinsko zavijanje rekov iz sv. pisma. Mi nečemo nikakor trditi, da je Nar. stranka že v svojem početku imela namen boj zoper duhovščino v tako ostudni obliki začetni. A radikalni elementi v njej, posebno pa učiteljstvo, so jo primorali, da je ta boj začela. Če je pa koristno za slovenski narod, da se duhovščini ugled na tak način izpodkopava, o tem naj premišlujejo tisti gospodje Narodne stranke, o katerih smo tudi mi prepričani, da so dobri domo- in rodoljubi. Na Koroškem in na Stajerskem so duhovniki ob jezikovni meji edini pionirji slovenstva, in če se jezikovna meja vedno le proti jugu pomika, to ni krivda duhovščine, ampak to je krivda nove šole, da ne rečem učiteljstva.

Za gmotni blagor slovenskega naroda pa Narodna stranka do sedaj še ni ničesar storila. Narobe! Ko so se zedinili nekateri pristaši Kmečke zveze v Celju, ustanoviti novo posojilnico in hranilnico z namenom, braniti posebno male, posojila potrebne kmete nepotrebnih stroškov pri najemanju posojil, pisal je „Narodni List“, da se klatijo v celjski okolici črne prikazni, ki se boje belega dne in klical je državnega pravdnika na pomoč, rekoč, da spadajo vsi ti možje v kriminal. Ali je to pošteno? Ali je to ljudomilo? Tukaj se je pokazala stranka „Nar. Lista“ v pravi luči. Izjavimo, da ne verujemo, da bi hotela res kaj doseči za ljudski blagor. Nar. stranki je samopašnost in samoljubje nad vse. Celjski bodoči advokati hočejo ljudski voditelji postati, njih priganjači pa bodo učitelji. A toliko povemo že sedaj lahko: Narodna stranka se ne bo držala, ker nima nobene politične morale. Z zahtevami: „Kmet naj kmeta voli“, „več nemščine v ljudske šole“ so hoteli stari stranki grob kopati, a prepričani smo, da bodo sami vanj padli.

Ce se taki nauki med ljudstvom širijo, ni pričakovati, da bi se dali potem hitro odpraviti, ampak pristaši Narodne stranke bodo zahtevali, da se uredi. In tedaj bo prišla usodepolna ura za to stranko. Ravno tako se bo tudi farška gonja zdravemu jedru ljudstva precej pristudila, kakor se je na Kranjskem. Vsak dan eno in isto duševno hrano, posebno pa če je tako podla, nobeden ne prenaša. Konečno bodo tudi pristaši Narodne stranke sprevideli,

da so njih pravi prijatelji kakor nekaj tako tudi sedaj duhovniki.

Naravnost demoralizirala pa je tudi Narodna stranka slovensko ljudstvo v Plojevi zadevi. Ploja obsoja vsakdo, ki ima le še malo čuta za politično dostojnost. Ne tako Narodna stranka. V volilnem boju odrekala je ta stranka Ploju vsako sposobnost za poslanstvo, sedaj pa, ko je Ploj Kmečki zvezi hrbet obrnil, vzela ga je v svoje varstvo in ga povečuje radi tega, ker je Kmečko zvezo pripravil ob mandat. Ali je to pošteno? Sicer bo pa Nar. stranka tudi sprevidela, da Ploju ni niti za konzervativne, niti za napredne Slovence, njemu je le za to, da bi kaj postal.

Gotovo je, da se je do sedaj v politiki vsaka laž, vsaka neodkritosrčnost, vsaka nepoštenost maščevala. To se bo uresničilo tudi pri Narodni stranki.

Iz državnega zbora.

Pretekli teden je bil posvečen razpravi o začasnem proračunu: Slovani se razprave niso udeleževali, le Hrvati so dva govornika poslali v boj, Biankinija in dr. Tresiča, ki sta se bavila le s hrvaško-ogorskimi vprašanji. Biankini je dober, vroč govornik, katerega zbornica rada posluša. Ne govori sicer popolnoma pravilno nemški, toda za slovenske poslance ni to nobena sramota. Dr. Tresič še je komaj letos prišel v državni zbor. Njegova izvajanja pa niso našla pravega odmeva v zbornici.

Slovenski klub je imel dne 12. t. m. sejo, v kateri je razpravljal stališče kluba do vlade. To stališče bo označil v proračunskem odseku dr. Korošec, v zbornici pa dr. Krek. Določil je tudi svoje kandidate za nove odseke. Voli se v petičijski (prošnje) odsek Pišek; justični (pravni) odsek Fon; narodnogospodarski dr. Krek, dr. Gregorčič; v kmetijski Povše, Roškar; v železniški Šuklje, dr. Gregorčič; v vojaški Pogačnik, Pišek; v obrtni Demšar, Gostinčar; v ustavni dr. Sušteršič; v jubilejni dr. Korošec.

V proračunskem odseku je v imenu Slovenskega kluba, povzel besedo dr. Korošec ter izvajal: Na-

Podlistek.

Boj z volkovi.

(Dogodba iz južnih Karpatov, prosto poslovenil y.)

(Dalje.)

Gospod, dovoli, spregovori še le sedaj stari Janko proti nagajivemu Milanu, da jaz te ljudi nekaj vprašam! Njih odgovor naj moje prejšnje besede potrdi.

Z veseljem!, odgovori mladenič.

Možje! Kako pravimo temu-le čuvaju Šimnu? Pri teh besedah se obrne proti čakajočim najemnikom, a ob enem položi svojo žuljavo desnico Šimnu na ramo.

Volčji mesar, je soglasni odgovor.

Možko se sedaj postavi stari Janko pred Milana, rekoč mu: Ali sedaj še praviš, da sem jaz lažnik?

Ne! Nikakor ne! Prav žal mi je, da sem ti delal krivico.

Podasta si roke in spravila sta se.

Gospod!, obrne se stari Janko še proti meni, tudi ti bodeš čul, kako je Šimen prišel do tega svojega imena. Še nočaj ti bo on sam vse povedal, jaz sem porok.

Bili smo vsi že vtujeni, prav potrebni počitka, jedi in pijače. Pa kaj smo hoteli! Nekateri najemniki čakali so nas že prejšnji dan, in imeli so dan hoda domu; videlo se jim je, da bi bili čim prej, tem rajše odrinili.

Najprej opravi svojo dolžnost, potem ti bo počitek še sladkeje dišal, bilo je moje geslo. Zato pa smo se o vsem potrebnem z najemniki pogodili, vse

podpisali in stvar se je v splošno zadovoljnost kmalu izvršila.

Ko je bilo vse končano, bil je že mrak in visoko v gorah tudi že precej hladno. Narava, ki nas je prej razveseljevala in navduševala, sedaj ni imela do nas več tiste vabljive moči.

Vsi se podamo v gorko hišo, še le sedaj malo okrepet in odpočit si. Ko je bila tudi kratka večerja končana, vsedli smo se okoli ognjišča, zapalili svoje pipe, ter se prijateljsko pomenkovali. Oba gozdna čuvaja, Janko in Šimen, vsedla sta se malo bolj na stran, prav vesela, ker ju je doletela čast, poskušati dobro vince in lepo dišeči tabak.

Ko je za trenotek hotel pogovor obstati, spregovori stari Janko:

Šimen! Glej, tem le gospodom sem jaz obljubil, da jim ti sam danes poveš, zakaj ti pravimo volčji mesar. Tudi veš, da, kar jaz obljubim, gotovo spolnim, za to me menda nočaj ne bodeš ti na laž postavil.

O kaj še! Tebi pa z lepo kake reči ne odrečem, in ker si jim obljubil, hočem jim svoj priimek razložiti, če tudi se bojim, da jih morda to ne bo zanimalo.

Le na dan s tisto dogodbo! ga osrčim jaz in prav z veseljem te bomo poslušali.

Šimen potegne krepko parkrat iz svoje pipe, se popravi malo na stolu ter začne:

Minulo je že 25 let, odkar mi je naš svitli knez za stalno podaril to kočino in službo gozdnega paznika tu na okrog. Ravno tisto leto sem se bil tudi oženil, ker sam bi tako ne bil mogel tukaj prebivati.

Bilo je začetkom spomladi. Zima bila je takrat nenavadno huda, snega povsod čez seženj na debelo, in solnce nam hribovcem kaže le svoje žarke, ki nam svetijo, a grejejo le malo.

Ko je bil začetkom novembra prvi veliki sneg padel, so bili volkovi iz gozdov kar trumoma vdrli v doline, ker po vaseh se prej kaj dobi za njih ostre zobe, kot tu na gorah, kjer le raztreseno sem pa tje kaka koča stoji. Kakor hitro pa je mrzalo malo odjenjal, in se je spomlad napovedovala, si pa videl sled teh nebodijhtreba sem ter tje.

In kar se celo zimo ni zgodilo, to se je pripetilo zdaj. Večkrat je kak volk stikal po noči okoli moje kočice. Nisem se sicer bal, da bi mi bil kaj škode napravil, ker vrata v hlev so bila nova in trdna, pa smilila sta se mi moja konja, ki sta takrat tako prhala, da sem ju čul v svojo izbo.

Nekaj ovac sem imel. Te so bile še zjutraj vse prestrašene in skoraj vse na enem kupu. Tudi me je večkrat zbudil pes, ki se je silovito zaganjal, kajti ko ta žival volka čuti, vse drugič razsaja, kakor pa če preti kaka druga nevarnost.

Nevoljen sem vselej vstal iz gorke postelje, in malo odrinil duri, ter spustil eno kroglo tje v temo, da sem zver malo oplasil. Da bi bil katerega zadel, še mislil nisem.

Neko noč sem bil pa bolj srečen. Pes se je neznanško zaganjal v svoji verigi, ni več lajal, kar tulil je. Videl sem, ko malo skozi duri pogledam, nekaj črnega ne daleč pred seboj; pomerim, sprožim, in nekaj temnega vidim valiti se navzdol. Ko priskočim bliže, spoznam, da je velik volk, kateremu sem s kroglo vgasnil luč življenja. Pozneje sem v mestu za njegovo kožo in nagrado dobil celih devet goldinarjev.

Tu si pripovedovalec malo oddahne, kajti dvojnega dela — kaditi in govoriti — ob enem mu ni bilo mogoče izvrševati. Vgasnilo mu je v njegovi pipi. Pristopi k ognju, ter dene debel žareč oči v pipo.

hajamo se v prisilnem položaju, ali glasovati za proračun, ali pa pripustiti vlado s par. 14. Vstedi tega položaja se iz glasovanja ne sme sklepati na razmerje strank do vlade. Dejanja sedanje vlade nam Slovencem ne dajejo zaupanja do nje. Ponemčevanje v vseh uradih trajala nadalje in zadnja imenovanja za šole in sodnije so nam novo potrdilo za to. Postopanje vlade na Krku, kjer se je prepovedalo otroke poučevati krščanski nauk v materinem jeziku, žali naše narodno in versko čustvo. Glede vseučilišča za Jugoslovane, glede slovenske gimnazije v Celju, glede ljudskošolskega vprašanja na Koroškem, Goriškem in v Trstu se vlada vedno noče nastopiti pota pravice in enakopravnosti. Kot zastopniki pretežno kmečkega naroda pogrešamo zelo občutno krepkejšo zanimanje vlade za kmečke zahteve. Naj navedem le postopanje uradov pri nesrečah po toči. Nekatera glavarstva nimajo vitem oziru nobenega smisla za ljudsko nesrečo. N. pr. glavarstvo v Ptujju je jako počasno, in še le kadar se poslanci zglasijo, pošilja žandarje po okraju, ki pa škode ne vidijo več. Če Slovenci glasujemo za proračun, storimo to, ker nočemo vlade s par. 14. Glede hrvaškega in bosanskega vprašanja se popolnoma strinjamo z izvajanjem g. tovariša Vukovića.

Finančni minister je izjavil, da je za različne namene določil 3 milijone.

Češki agrarci (kmečka stranka) so stavili v torek dne 16. julija nujni predlog, naj se poviša melioracijski zaklad, to je zaklad, ki se uporablja za zboljšanje kmečkih zemljišč, za regulacijo rek, za vodovode itd. V imenu Slovencev je govoril član Slovenskega kluba Povše, ki je povdarjal, kako malo država gre pri zboljšanju zemljišča, pri obkrožitvi poljedelskih napravah itd. kmetu na roko. Omenil je tudi Spodnje Stajersko, ki ima tako ugodna zemljišča, vendar nobene podpore, da bi zemljišča mogla več prinašati. Predlog se je enoglasno odkazal proračunskemu odseku, ki se mora zbornici v teku zasedanja poročati.

Dunajski župan dr. Lueger je predlagal, naj se ustanovi jubilejski odsek, da se proslavi šestdesetletnica cesarjeva. Dr. Lueger je mnenja, naj država da 100 milijonov kron za ustanovitev zavarovalnega zavoda za onemoglost in starost. Ko je dr. Lueger vstal, nastala je tihota po celi zbornici in vsi poslanci so se zbrali okoli dr. Luegerja, da poslušajo slavnega voditelja krščanskih socialcev. Govoril je z močnim glasom, da ga je bilo slišati po celi zbornici, ki je tudi večkrat s ploskanjem pritrjevala njegovim besedam.

Politični ogled.

— **Bulgarija.** Petrova, morilec ministrskega predsednika Petkova, so dne 16. t. m. obesili. Prosil je kneza milosti, toda knez je njegovo prošnjo odbil.

— **Hrvati proti Madžarom.** Vsled krivičnega in protustavnega postopanja Ogrcev nasproti Hrvatom v državni zbornici je nastalo na Hrvaškem razburjenje, ki še vedno narašča. Minolo nedeljo so priredili hrvaški poslanci zopet shode. Povsod so odobrvali njih nastop. Novi ban ima zelo težko stališče, odstopili so mu trije sekijski načelniki pri hrvaški vladi in več županov, in nikjer ne more dobiti naslednikov. Hrvatje so sklenili bojkotirati Madžare. Nobeden trgovec ne naroči iz Ogrske blaga. Največje hrvaške banke so prekinile vsako zvezo z ogrskimi bankami.

Pa te vendar niso že zavoljo enega volka imenovali volčjega mesarja?, popraša ga naš mladi Milan, in po strani pogleda malo neverno starega Janka.

O kaj pa še! Le malo počakajte, saj še nisem pri kraju!

Drugi večer, nadaljuje Simen, sedim s svojo ženo pri ognjišču. Bil sem zelo truden, zdelan in ves premrznjen, ker celi dan sem v gozdu pripravil drva. Kako zadovoljno sem se vselej k ognju, si lahko mislite; ves ljubi dan nisem gorkega zavžil, in moja žena je ravno pripravljala polento.

Moke boče zmanjkalo, opomni žena, boš moral drugo preskrbeti.

To pa v tem času ni bilo tako lahko. Bližnji trg bil je dobrih pet ur oddaljen in v tem snegu, Bog ve kaka pot, naj tudi jaham, zamudim gotovo dva dni.

Za koliko časa bi pa še bilo moke dovolj, jo vprašam.

K večjemu še za en teden dni, bil je njen kratek odgovor.

Torej ni odlašati; precej jutri grem k bližnjemu sosedu, morda je tudi on v enaki zadregi, če ne, me bo pa vsaj spremljal na trg.

Ko sva šel nekaj govorila, zalaja zunaj pes in po snegu se slišijo konjske stopinje: kdo je tako v samotni, kakor sva bila midva z ženo, veste, da sva se oba začudeno pogledovala, kaj neki hoče ta obisk v tako debelem snegu. Prižgem luč in stopim na prsto, da vidim, kdo da je.

— **V Črni gori** so sedaj veliki nemiri. Knez Nikita je razpustil sabor. Narod se je uprl vladnim činiteljem, da so morali poseči vojaki vmes.

— **Srbija.** Povodom kraljevega godu je dobilo več častnikov reče in odlikovanja ali so pa bili povišani. Ker se baje pri tem ni oziralo na sposobnost, zavlada je med častniki velika nevolja. Več častnikov namerava odložiti svojo šaržo.

— **Rumunska.** V Poškaniju kmetje nočejo iti na delo in so zelo razburjeni, ker v državnem zboru zanje ni česar ne storijo.

— **Hrvaško.** Hrvatski poslanci so izdali na ljudstvo sledeči oklice: 1. Hrvatski poslanci bodo v ogrskem državnem zboru nadaljevali jeseni obstrukcijo, dokler ne odloči o nadaljnjem postopanju hrvaški sabor. 2. Hrvatska zveza (to so vse hrvaške stranke) se bo borila proti uvedbi mažarskega uradnega jezika na hrvaških železnicah in proti nezakonitim skupne vlade in bana z vsemi ustavnimi sredstvi. 3. Hrvatska zveza se ne čuti več vezano nasproti Ogrski, kateri je svojčas obljubila, da se ne bo dotikala državnopravnih vprašanj, ampak bo odslej delala na to, da se nanovo uredi razmere med Ogrsko in Hrvaško na stališču enakopravnosti.

— **Na Francoskem** je pri vojaški paradi streljal neki mornar na predsednika ljudovlade Fallieres. Ko so ga zgrabili in zaslišali, so spoznali, da je blazen.

— **Sestanek avstrijskega in italijanskega ministra** za zunanje zadeve je bil dne 14. t. m. v Desio v Italiji. Po obisku bo šel naš minister poročat cesarju, ki je sedaj v Ištu, kaj se je dogovoril s svojim italijanskim tovarišem. Vsi večji italijanski listi so ob priliki tega obiska hvalili in blagrovati dobro razmerje med Avstrijo in Italijo.

— **Agrarna (kmečka) zveza.** V agrarni zvezi, ki šteje zdaj 263 članov, je 70 krščanskih socialcev, 30 čeških agrarcev, 29 Rusinov, 23 Poljakov, 17 iz poljske ljudske stranke, 17 Slovencev (ves Slovenski klub in posl. Grafenauer), 17 čeških katoliških narodnjakov, 9 iz Jugoslovanskega kluba, 10 Italijanov, 9 nemških radikalcev, 2 Vsenemca, 1 nemški nacionalc in grof Sternberg.

— **Zborovanje nihilistov** bo meseca avgusta v Londonu. Vdeležilo se ga bo 1500 odposlancev iz vseh ruskih okrajev. Nihilisti so imeli dotedaj svoje glavno središče v Genju. Ker se je pa tam sklenila postava proti puntarskim družbam, zato so se preselili v London.

— **Vojska med Ameriko in Japonsko?** Pomorska uprava Združenih držav severoameriških je naročila na Angleškem veliko množino premoga, ki se bo prepeljal na Filipine, katere bi radi dobili Japanci. Na ameriškem otoku Manili so hoteli japonski ogleduhi razstreliti v zrak arzenal za zgradbo ladij. Iz tega sklepajo listi, da je vojna med obema državama neizogibna. — Tu podajamo nekoliko podatkov o pomorski sili obeh držav: Japonska ima sedaj 17 bojnih ladij z 214.000 ton, 14 križarjev s skupno 136.000 ton., 19 lahkih križarjev z 71.000 ton. in 119 torpednih ladij, skupno 451.000 ton. Topov ima Japonska 172 težkih, 400 srednjih in 1500 lahkih, ki zamorejo v hipu izstreliti 65.000 kilogramov krogelj. — Združene države imajo 28 bojnih ladij z 378.000 ton., 15 križarjev z 200.000 ton., 25 lahkih križarjev z 396.000 ton. in 40 torpednih ladij s skupno 12.000 ton. Skupno torej 756.000 ton. Topništvo na vojnih ladjah ostoja iz 302 težkih, 1420 srednjih in 1700 malih topov, ki zamorejo izstreliti naenkrat 179.000 kg. streliva. Iz teh podatkov je jasno, da imajo Združene države skoraj trikrat več topov, a njihove ladje dvakrat več ton. nego japonske, in da bi utegnile pomorska vojna postati usodepolna za Japonsko.

Glej ga no, naš bližnji sosed Stojan je prijahal na konju, zraven njega stoji še drugi konj, ki ga je navadno rabil za tovrjenje.

Dober večer, boter!, me nagovori, bom mogel pri vas prenočiti?

Bog daj! To pa to! Posteljo si lahko izbereš, kjer hočeš, ali v gorki izbi, ali v hlevu pri konjih, in polenta za večerjo bo precej pripravljena.

Vesel skoči raz sedla; konja peljeva v hlev, ju dobro preskrbiva s pičo in duri trdno zapahneva. Stopiva v izbo, kjer soseda tudi moja žena pozdravi. Pa vsaj poznate žensko radovednost! Po kratkem pozdravu bilo je ajeno prvo vprašanje: Stojan, kam si pa namenjen?

Kam drugam kot v bližnji trg. Živeža je zmanjkalo družini. Je sicer še drugih drobnarij za zobe doma, pa vsaj veste, če polente ni, človek vedno kaj pogreša. Moram kaj turšične moke nakupiti, da ne bom gledal doma kislih obrazov. Ker je pa samemu človeku malo dolgčas pri tako daljnem potu, sem si mislil, kaj ko bi Simen bil v enaki potrebi, pojdeva pa oba skupaj in tako bo obema vstreženo. Po dnevu je veliko prijetneje in varneje potovati, posebno še v takem snegu, zato sem si mislil: najbolje bode, Stojan, če se na večer oglasiš pri gozdnem čuvaju, potem pa že lahko jutri zjutraj na vse zgodaj odrineva skupaj. Tako sem tudi storil in tu me imata.

Da me je to sporočilo zelo razveselilo, si lahko mislite. Zgodaj smo šli k počitku, in zgodaj zjutraj sva bila že na potu. Poldan je ravno zvonilo, ko sva že prihajala v trg.

Prva pot je bila, turšice nakupiti, kolikpr je vsak menil, da je bo konj lahko v breg nosil. Druga

— **Hrvaško-ogrski spor.** V imenu hrvaških članov magnatske (gosposke) zbornice je fml. Tomičič v I. seji magnatske zbornice dne 11. t. m. prebral izjavo, kjer dokazuje, da predloga o službeni pragmatiki železničarjev krši nagodbeni zakon iz l. 1868, in sicer par. 70., kjer je izrečno določeno, da se nagodbena določila ne smejo izpremeniti brez privolenja vseh činiteljev, ki so nagodbo med seboj sklenili. Ako magnatska zbornica ta zakon sprejme, prekorači svoj ustavni delokrog. Zato zapustijo hrvaški član magnatske zbornice zbornico s slovenskim ugovorom ter izjavljajo, da bodo svoje prihodnje postopanje uravnali po ukrepah hrvaškega sabora. Nato so zapustili magnatsko zbornico.

Razne novice.

* **Koroški Slovenci in Plojeva predrznost.** „Slovenec“ piše sledeče: Plojeva „Domovina“ priobčuje članek, v katerem v rodoljubnem navdušenju pravi, da ji bo ljubše, ako bo na Koroškem v slovenskem volilnem okraju izvoljen socialdemokrat, kakor pa da bi šel Grafenauer v Slovenski klub. „Domovina“ narokuje Grafenauerju, da mora v Plojevo družbo, češ, da je bil Ploj doslej javni zastopnik koroških Slovencev, prijatelj koroških Slovencev. Večje predrznosti kot ta nasvet si ni mogoče misliti. V „Slovencu“ smo že dokazali, koliko škodo so imeli Slovenci od Plojevega zastopstva. Na Ploju je sicer mnogo domišljavosti, dela za koroške Slovence pa pri njem za časa volilne preosnove ni bilo niti toliko, da bi bil razdelil med poslance načrte in zemljevide volilnih krožij, katere mu je poslalo vodstvo koroških Slovencev, da ž njimi seznanj poslance. Tako so poslanci po Plojevi krivdi ostali neobveščeni. S takim človekom koroški Slovenci sploh govoriti več ne more, kaj da bi sedel v njegovi družbi! Koroški Slovenci za Ploja ne bodo hodili v ogenj. Ploj je svojo nezmožnost tako sijajno pokazal, da nikogar ne veseli še kodaj imeti škodo od Plojevega vmešavanja.

* **Primicije** imajo letos sledeči č. gg.: Iz IV. letnika: Bratanič Rajmund, 11. avgusta v Lučah, pridiguje č. g. Jos. Dobrovc, kanonik v Velikoven. Mirko Cepuder, 4. avgusta pri Sv. Jakobu v Ljubljani, pridiguje č. g. Jožef Potokar, stolni vikar v Ljubljani. Grošelj Mihael, 4. avgust v Železnikih, pridiguje č. g. Ludvig Bajec, kaplan v Selcah. M. Kramberger, 11. avgusta pri Sv. Lemartu v Slov. gor., pridiguje preč. g. Jožef Jurčič, dekan v Vuzečih. Martin Tomazič, 28. julija pri Sv. Lovrencu nad Ivnikom, nemški pridigar preč. g. Vinko Vollmeier, dekan v Lučanah, in slovenski pridigar č. g. Alojzij Tomazič, kaplan pri Sv. Lovrencu nad Ivnikom. Vedečnik Ivan, 18. avgusta v Konjicah, pridiguje č. g. dr. Ivan Jančič, kaplan v Zalcu. — Iz III. letnika: Atelšek Ivan, 18. avgusta na Ljubnem pridiguje častiti gospod Jožef Kavčič, kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Bogovič Ivan, 4. avgusta v Arčicah, pridiguje preč. g. dr. Anton Medved, prof. v Mariboru. Pečnak Jožef, 4. avg. v Zalcu, pridiguje preč. g. Jožef Dekort, župnik na Ljubnem. Podpečan Jernej, 11. avgusta v Galiciji pri Celju, pridiguje č. g. Gregor Flis, kurat v bojnišnici v Ljubljani. Sketa Ivan, 11. avgusta v Braslovcah, pridiguje preč. g. Jakob Filip Bohine, stolni župnik, kanonik v pokoju. Toplak Jožef, 25. avgusta pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pridiguje preč. g. Iv. Rotner, župnik v Pamecah.

* **Dragi častilci zelenega Pohorja!** Od Maribora do Slovenjgrada se razširja kaj mično, temnozeleno pogorje

pot pa, turšico nesti v mlin, da boče zjutraj že moka. Vse nama je slo po sreči. Turšico kupiva še precej po nizki ceni in mlinar oblubi, jutri zgodaj svoje delo izvršiti; nek prijatelj pa naju vzame pod gostoljubno streho.

Drugi dan dobiva res moko, nakupiva še drugih malenkostij, se zahvaliva prijatelju za prenočišče, in hajdi v hribe nazaj. Še tisti dan bi bila lahko doma, ko bi Stojana sam peklenšček ne bil obsedel. Tako pa sem moral zavoljo svojega soseda prestat na prostem strašno noč, katere svoj živ dan ne bom pozabil. Kadar se spomnim, kaj sem takrat prestal, me mrzel pot oblije.

Prišla sva v zadnje vas. Pot od tam se počasi vije na goro; kar pred neko hišo Stojan svoja konja ustavi in razjaha.

Kaj se ti je pa pripetilo, zakaj si ustavil?, ga vprašam.

Za trenotek je dobro malo oddahniti si. Imava še lepo pot do doma, treba se je okropčati, in ta gostilničar Ilija ima najboljši slivovec v tej celi okolici.

Nikoli nisem bil poseben prijatelj žganih pijač, pa mislim, sem si, kozarec domačega slivovca ne bo škodil. Stojan se pa nikoli ni branil pijače, posebno še žgane ne; a danes mu je še posebno dišala. Ko poravnava račun in hočeva odriniti, pokazal je slivovec svojo moč. Še svojega krotkega konja Stojan ni mogel zajahati.

(Dalje prihodnj.)